

jenž peníze pro ně přijal od manželů F-ových s příkazem, by je vyplatil žalobcům, jakmile bude žalobci splněna smluvní podmínka, že bude jimi zaplacená dávka z přírůstku hodnoty a daně, kterážto povinnost, jak bylo dále zjištěno, byla žalobci splněna.

Čís. 5239.

Živnosti: hostinská a autodopravní nespádají pod živnosti, uvedené v druhé větě prvního odstavce Šu 341 ex. ř., nevyžadující průkazu způsobilosti.

(Rozh. ze dne 1. září 1925, R I 747 25.)

K vydobytí peněžité pohledávky byla vymáhajícímu věřiteli povolena exekuce zabavením hostinské a výčepní živnosti dlužníka jakož i jeho podniku zdravotní autodopravy. K návrhu povinného zastavil soud prvního stádu exekuci, ježto jde o živnost, k níž se vyžaduje zvláštní povolení a bylo zjištěno, že dlužník provozuje každou ze živností s méně nežli čtyřmi pomocnými silami. Rekursní soud odmítl návrh dlužníkův na zastavení exekuce. Důvody: Jest především nepochybné, že se nejedná o řemeslné živnosti; dle předpisů živnostenského řádu a novely k němu ze dne 5. února 1907, nejedná se však ani o živnosti, k nimž by se vyžadovalo zvláštní způsobilosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu ze správných zákonů i věci vyhovujících důvodů napadeného usnesení, k nimž vzhledem k vývodům rekursu

d o d a l:

Obě živnosti, exekucí postižené, jsou živnostmi koncesovanými (§ 15 odstavec 3 a 15 živn. řádu), k nimž se podle Šu 23 živn. řádu, obsahujícího taxativní výpočet, nevyžaduje průkaz zvláštní způsobilosti. Tvzení rekursu, že udělení živnostenského povolení (koncese) iako takové obsahuje v sobě již průkaz způsobilosti k vedení této živnosti, jest očividně nesprávným. Je-li takového průkazu způsobilosti dle zákona k udělení koncese třeba, musí býti dle Šu 23 živn. řádu zvlášť podán a teprve na jeho základě se koncese propůjčí. Lichým jest dále, poukazuje-li stěžovatel na potřebu úředního průkazu o způsobilosti k řízení motorového vozidla; tento průkaz jest policejně zaveden jedině k vůli bezpečnosti jízdy motorovými vozidly (nař. pres. zemské pol. správy ze dne 22. dubna 1920, čís. 310 sb. z. a n.) a nemá co činiti s průkazem způsobilosti k vykonávání živnosti.

Čís. 5240.

Zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

Pro nárok obchodního pomocníka dle §u 29 zák. jest lhostejno, zda a kdy si našel nebo najít mohl jiné zaměstnání.

(Rozh. ze dne 1. září 1925, Rv I 979/25.)

Žalobce byl vedoucím inženýrem u žalované firmy, byv služební smlouvou přijat až do konce března 1926. Byv dnem 31. července 1924 propuštěn, domáhal se na žalované zaplacení služebních požitků za zbývajících služební dobu. Žalovaná namítla mimo jiné též, že žalobce byl v době od 1. listopadu 1924 do konce prosince 1924 zaměstnán jinde, za kteréžto dva měsíce měl příjem 24.000 Kč. Procesní soud prvního stádu vyhověl žalobě potud, že srazil ze zažalovaného peníze oněch 24.000 Kč. Odvolací soud přiznal žalobci i oněch 24.000 Kč a uvedl v tomto směru v d u v o d e c h: V §u 29 zákona o obchodních pomocnících ze 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. jest ustanoveno, že zaměstnanec, byl-li zaměstnavatelem bez důležitého důvodu předčasně propuštěn, může bez újmy případných dalších nároku na náhradu škody žádati kromě dílu odměny svým dosavadním výkonem přiměřeného odměnu, která mu podle smlouvy náleží za čas, který by musil projít až do skončení služebního poměru uplynutím určeného smluvního času a že celá odměna se stane dospělou zrušením služebního poměru. Stejně ustanovení obsahuje § 32 zákona o statkových úřednících ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák. jenom, že poslední věta do něho nebyla pojata. Naproti tomu obsahuje §em 150 třetí dílčí novely k obč. zák. ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. nově vsunutý § 1162 b) obč. zák. tento předpis s tím obmezením, že zaměstnanec musí si dáti zaúčtovat, co ušetřil, protože nekonal služeb, anebo co si vydělal jinak, nebo čeho schválně si nevydělal, ač mohl. Podle §u 153 novely zůstávají však netknutými dřívější zvláštní předpisy, upravující služební poměry (zvláště živnostenský řád, zákon o obchodních pomocnících, zákon o statkových úřednících) a ustanovení novely lze použiti jen na takové otázky služebního poměru, o nichž není ustanovení ve zvláštních zákonech. § 29 zák. o obch. pom. § 32 zákona o statkových úřednících a § 84 zivn. řádu obsahují však zvláštní předpis o tom, jaké nároky zaměstnanec může činiti, byl-li propuštěn bez důležitého důvodu, a § 29 zák. o obch. pom. ustanovuje dokonce výslovně, že mzda stává se celá splatnou rozvázáním služebního poměru. Tomuto předpisu nemůže býti podle §u 6 obč. zák. dán jiný výklad, než že pro nárok propuštěného jest zcela lhostejno, zda a kdy jiné zaměstnání našel (Mayer-Grünberg s. 359 AC 2353 8 4 3 čís. 3939. Gl. U. 6754 13/1 14 Rv II 1430/13, sb. n. s. čís. 1411), poněvadž v době, kdy mzda jest splatnou, jest ještě zcela nejisto, zda a kdy jiné zaměstnání najde. Ehrenzweig sice uvádí v §u 373 stránka 459, že nyní § 1162 b) by měl býti přijat k výkladu §u 29 zák. o obch. pom., poněvadž jinak se přijde k nedozírným důsledkům při hojných dlouhých ba doživotních smlouvách. Takovýto výklad byl by však v přímém rozporu s jasným zněním donucovacího předpisu §u 29 zák. o obch. pom. a §u 153 III díl. nov. Tohoto názoru jest asi též Mayr-Harting v II. svazku § 384 stránka 243, poněvadž nevyvrací sice přímo názor Ehrenzweigův, spokojuje se ale tím, že jeho názor

uvádí v poznámce 20. Soud odvolací jest proto právního názoru, že žalobci přísluší mzda celá a že následkem toho odpočítání 24.000 Kč, které ve svém novém postavení bral, se stalo neprávem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po právní stránce sdílí dovolací soud názor odvolacího soudu a poukazuje dovolatelku na správné důvody napadeného rozsudku. Názor odvolacího soudu, že vzhledem k jasnému ustanovení §u 153 III. dílčí novely k obč. zákoníku nepřichází v úvahu předpis §u 1162 b) tohoto zákona, neodporuje nikterak vysvětlivkám bývalého ministerstva spravedlnosti ve Vídni ve věstníku na rok 1916, strana 118, které se vůbec nezabývají §em 29 zákona o obchodních pomocnících. Úvaha, že tento předpis, zejména při doživotních služebních smlouvách, může po případě vésti k nemožným a zaměstnavatelovu existenci ohrožujícím důsledkům, mohla by býti podnětem pro změnu tohoto §u zákonodárcem, neopravňuje však soudy, by proti všem vykládacím pravidlům přiznaly §u 29 zákona o obch. pom. a §u 153 třetí dílčí novely k obč. zák. slovné znění a smysl, jehož tyto zákonné předpisy skutečně nemají.

Čís. 5241.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Opuštění manžela jest zlomyslným (§ 13 c) rozl. zák.), měl-li opustivší manžel umysl, ublížiti tím zanechanému manželci.

(Rozh. ze dne 1. září 1925, Rv I 1244/25.)

Žalobě manželky, by její manželství se žalovaným bylo rozloučeno, ježto ji žalovaný zlomyslně opustil, procesní soud prvního stádia vyhověl, odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl. Důvody: Dle žalobního tvrzení, doplněného ústním přednesem, měl žalovaný v Čechách biograf, avšak nedařilo se mu valně, a, když ho začaly tísniti dluhy, zmizel tajně z města dne 24. června 1912 a teprve po delší době psal manželce z Chicaga, že má různá zaměstnání, a poslal několik dopisů i pohledů ještě roku 1913. Ke konci tohoto roku však přestal vůbec psáti. Dopisy manželky byly z počátku žalovanému doručovány, v roce 1915 však byl jí dopis jako nedoručitelný vrácen, po válce pak již po něm marně pátrala u čsl. konsulátu. První soud zjistil, že žalovaný 24. června 1912 pro dluhy tajně domov opustil a odešel do Chicaga a že je od roku 1913 nezvěstným, dále že tvrzení žalobkyně jsou správná a žalovaný že poslal manželce roku 1913 150 K. První soud, odvolávaje se na spisy, dle nichž žalovaný v úředním listu třikrát marně byl vyzván, by se k manželce vrátil, má za to, že nastalo zlomyslné opuštění manželky a že jest tu tedy rozlukový důvod §u 13 c) rozl. zák., však neprávem. Byloť přece zjištěno, že žalovaný byl okolnostmi donucen, domov a manželku tajně opustiti, že v Americe si hle-